

De christendemocratische partij van Angela Merkel is nog altijd de grootste, maar wel met de slechtste score in bijna zeventig jaar.

Deze uitslag heeft ongetwijfeld gevolgen voor de economie. Al lange tijd richt Duitsland zich op sparen en exporteren. Dat heeft welvaart opgeleverd, maar stuit ook op weerstand. Welke economische hervormingen zijn het meest nodig?

NIEUWE HERVORMINGEN NODIG IN DUITSLAND

De overwinning van Angela Merkel bij de Bondsdagverkiezingen was geen verrassing voor de financiële markten. De ultralage kapitaalmarktrente bleef vrijwel gelijk, aandelenkoersen in Duitsland zijn licht gestegen. Het is een klimaat dat al enige tijd bestaat.

De rustige situatie op de beurzen staat eigenlijk symbool voor de degelijkheid en stabiliteit die Duitsland onder Merkel kent, hoewel het niet overal in de maatschappij zo rustig is. Over het vluchtelingenbeleid lopen de meningen bijvoorbeeld flink uiteen en worden de debatten niet alleen op ratio, maar ook op gevoel gevoerd. Merkel heeft, deels achter de schermen, haar handen

vol gehad met haar land laten opklimmen uit de wereldwijde financieel-economische crisis, de grootste in meerdere generaties, en het bezweren van de crisis in de eurozone daarna.

EUROCRISIS

De staatsschuldencrisis binnen de eurozone is misschien wel de gevaarlijkste crisis die Angela Merkel als Bondskanselier van Duitsland heeft meegemaakt. De crisis kwam van buitenaf, uit de periferie van de eurozone, waar een giftige cocktail van lage groei en groeiende schulden leidde tot wantrouwen in de mogelijkheid de schulden te blijven financieren.

Op de financiële markten vertaalde een groter risico zich in een hogere rente. En dat maakte

de schulden op zichzelf weer minder goed financierbaar, met grotere kans op wanbetaling. Het was een neerwaartse spiraal die de eurozone kon opbreken.

Uiteindelijk is het niet zo'n vaart gelopen. De president van de Europese Centrale Bank, Mario Draghi, schoot te hulp. Zijn woorden dat hij er binnen zijn mandaat alles aan zou doen om de crisis te bezweren, bleken voldoende om de markt te kalmeren.

CONCURRENTIEPOSITIE

Hoewel de crisis vanuit de rand van de eurozone kwam, speelde het grote Duitsland een prominente rol, vanwege de gemeenschappelijke munt en het Europese monetaire beleid. Veel

SPAREN HOEFT NIET SLECHT TE ZIJN VOOR EEN ECONOMIE. SPAREN IS NIETS ANDERS DAN UITGESTELDE CONSUMPTIE